

The background is a teal color with a vertical wood-grain texture. A large, white, irregular speech bubble shape is centered on the page. A circular border of small, dark green arrows surrounds the speech bubble, pointing inwards. The arrows are arranged in a ring, with some pointing towards the center and others pointing away from it, creating a sense of movement or focus on the central text.

Årsregnskap 2020

Urevidert 2. utgave

Innhold

1. Avleggelse.....	3
2. Regnskapsoversikter	4
Bevilgningsoversikt - drift	4
Bevilgningsoversikt – netto driftsutgifter fordelt pr driftsområde	5
Bevilgningsoversikt - investeringer.....	6
Bevilgningsoversikt – investeringer spesifisert pr prosjekt	7
Balanse	11
Økonomisk oversikt drift.....	13
Disposisjoner i drifts- og investeringsregnskapet.....	14
3. Beskrivelse av regnskapsprinsipper.....	15
4. Organisering av kommunens virksomhet	17
5. Noter.....	19
Note 1 – Arbeidskapital	19
Note 2 – Ytelser til ledende personer og revisor.....	20
Note 3 - Pensjoner.....	21
Note 4 – Anleggsmidler	25
Note 5 – Aksjer og andeler i varig eie	28
Note 6 – Langsiktig gjeld	28
Note 7 – Rentesikring.....	30
Note 8 – Avdrag på lån	31
Note 9 – Garantiansvar	32
Note 10 – Andre vesentlige forpliktelser.....	32
Note 11 – Finansielle eiendeler og forpliktelser til virkelig verdi	33
Note 12 – Avsetning og bruk av fond.....	35
Note 13 – Endring regnskapsprinsipper.....	37
Note 14 – Kapitalkonto	38
Note 15 – Investeringsoversikt - flerårige prosjekter	39
Note 16 – Tilskudd/bidrag til finansiering av investeringer	43
Note 17 - Selvkostområder	44
Note 18 - Mellomværende med interkommunale samarbeid	48
Note 19 - Tap på fordringer.....	48

1. Avleggelse

Vedlagt følger avlagt årsregnskap 2020 for Søndre Land kommune

Hov, 26.02.2021

Arne Skogsbakken
rådmann

Steffen Rudsengen
fagansvarlig regnskap

2. Regnskapsoversikter

Bevilgningsoversikt - drift

	Regnskap 2020	Budsjett 2020 (end)	Budsjett 2020 (oppr)	Regnskap 2019
Rammetilskudd	232 501 438,00	223 056 000	220 556 000	210 471 801,00
Inntekts- og formueskatt	121 299 847,46	126 000 000	126 000 000	123 932 675,08
Eiendomsskatt	0	0	0	0
Andre generelle driftsinntekter	69 050 171,00	65 844 000	65 844 000	68 256 459,00
Sum generelle driftsinntekter	422 851 456,46	414 900 000	412 400 000	402 660 935,08
Sum bevilgninger drift, netto	413 563 188,13	398 262 409	371 364 000	403 808 396,94
Avskrivninger	28 389 798,00	26 000 000	26 000 000	23 534 084,00
Sum netto driftsutgifter	441 952 986,13	424 262 409	397 364 000	427 342 480,94
Brutto driftsutgifter	-19 101 529,67	-9 362 409	15 036 000	-24 681 545,86
Renteinntekter	6 099 859,96	7 250 000	7 250 000	7 627 686,48
Utbytter	73 750,00	323 750	250 000	123 714,00
Gvinster og tap på finansielle omløpsmidler	13 489 706,83	2 500 000	2 500 000	15 589 349,00
Renteutgifter	6 821 263,12	21 300 000	21 300 000	7 551 061,00
Avdrag på lån	26 868 289,00	28 200 000	28 200 000	20 230 392,00
Netto finansutgifter	14 026 235,33	39 426 250	39 500 000	4 440 703,52
Motpost avskrivninger	28 389 798,00	26 000 000	26 000 000	23 534 084,00
Netto driftsresultat	-4 737 967,00	-22 788 659	1 536 000	-5 588 165,38
<i>Disponering eller dekning av netto driftsresultat:</i>				
Overføring til investering	0	-670 594	0	0
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond	-3 043 127,77	2 842 594	964 000	-655 715,87
Netto avsetning til eller bruk av disposisjonsfond	7 589 248,02	20 424 812,25	-2 500 000	12 745 548,67
Bruk av tidligere års mindreforbruk	191 846,75	191 846,75	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	-6 309 820,67
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	4 737 967,00	22 788 659	-1 536 000	5 780 012,13
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0
Fremført til disponering i senere år (mindreforbruk)	0	0	0	191 846,75

Bevilgningsoversikt – netto driftsutgifter fordelt pr driftsområde

	Regnskap 2020	Budsjett 2020 (end)	Budsjett 2020 (oppr)	Regnskap 2019
BARNEHAGE	64 750 466,62	68 531 231	62 169 869	67 869 137,54
SKOLE	69 072 726,42	61 997 710	60 858 229	69 425 414,18
MESTRING OG VELFERD	186 542 411,47	168 123 566	164 071 902	175 881 387,67
LOKALSAMFUNN	37 139 752,15	38 491 516	32 120 000	38 458 089,11
FELLES	-829 939,11	11 340 324	9 800 000	13 844 884,54
STAB OG STØTTE	27 766 721,58	26 757 960	25 980 000	25 601 386,71
UTVIKLING	8 836 882,24	10 383 564	4 700 000	6 616 884,36
RÅDMANNSGRUPPE	7 502 962,42	5 923 129	6 300 000	7 050 348,46
POLITISK LEDELSE	4 211 125,49	4 500 000	4 300 000	4 620 251,38
ANDRE SENTRALE INNTEKTER OG UTGIFTER*	9 173 155,70	100 000	100 000	-6 252 081,06
TOTALT	414 166 264,98	396 149 000	370 400 000	403 115 702,89
Herav:				
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond	- 544 486,00	2 172 000	964 000	500 847,30
Netto avsetning til eller bruk av disposisjonsfond	-58 591,00	-58 591	0	191 846,75
Som bevilgning drift, netto	413 563 188,13	398 262 409	371 364 000	403 808 396,94

*Andre sentrale inntekter og utgifter gjelder i all hovedsak netto premieavvik pensjon.

Bevilgningsoversikt - investeringer

	Regnskap 2020	Budsjett 2020 (end)	Budsjett 2020 (oppr)	Regnskap 2019
Investeringer i varige driftsmidler	274 301 343,96	297 235 062	276 405 000	251 309 130,30
Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	300 000,00
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	1 889 748,00	2 400 000	2 400 000	1 959 442,00
Utlån av egne midler	150 000,00	150 000	0	0
Avdrag på lån	0	418 940	0	0
Sum investeringsutgifter	276 341 091,96	300 204 002	278 805 000	253 568 572,30
Kompensasjon for merverdiavgift	51 764 139,88	49 000 000	45 000 000	46 255 173,67
Tilskudd fra andre	62 143 558,00	1 120 000	71 459 000	71 281 288,12
Salg av varige driftsmidler	760 908,79	1 500 000	1 500 000	5 724 724,01
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	112 500,00	0	0	0
Bruk av lån	159 852 108,74	246 015 062	159 946 000	132 663 685,80
Sum investeringsinntekter	274 633 215,41	297 635 062	277 905 000	255 924 871,60
Videreutlån	11 129 865,50	10 000 000	10 000 000	10 601 256,60
Bruk av lån til videreutlån	11 129 865,50	10 000 000	10 000 000	10 601 256,60
Avdrag på lån til videreutlån	1 722 380,00	1 000 000	600 000	931 565,00
Mottatte avdrag på videreutlån	1 929 459,55	1 000 000	600 000	1 420 504,70
Netto utgifter videreutlån	-207 079,55	0	0	-488 939,70
Overføring fra drift	0	670 594	0	0
Netto avsetning til eller bruk av bundne investeringsfond	224 747,00	848 346	0	-195 319,00
Netto avsetning til eller bruk av ubundet investeringsfond	1 276 050,00	1 050 000	900 000	3 040 558,00
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	1 500 797,00	2 568 940	900 000	2 845 239,00
Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt – investeringer spesifisert pr prosjekt

Nr	Betegnelse	Regnskap 2020	Budsjett 2020 (end)	Budsjett 2020 (oppr)	Regnskap 2019
09018	Salg av landbruksarealer	-	-	-	2 870,00
12001	Utskifting dataservere / regionale investeringer	337 855,34	300 000,00	300 000,00	144 032,08
15003	Hovlitunet	198 406 425,46	199 540 000,00	190 000 000,00	190 757 510,98
15014	Planarbeid/klargjøring av Grettejordet boligfelt	16 703,00	60 000,00	50 000,00	23 750,55
15018	Næringsarealer	-	10 000,00	-	12 293,81
15019	Boligtomter	-	30 000,00	50 000,00	244 810,60
15020	Tilleggsarealer	64 380,00	10 000,00	10 000,00	21 170,00
15021	Fladsrudbygget/-tomta	-	750 000,00	250 000,00	-
16005	Trafikksikkerhetstiltak Fryal/SLUS	99 195,92	215 000,00	-	4 857 991,75
16007	Velferdsteknologiprojekt - trygghetspakke	-	870 000,00	500 000,00	130 570,16
16008	Varmesentral Lunden	364 206,97	860 000,00	800 000,00	89 028,25
16009	Styringsenhet for driftsovervåking VA	-	-	-	60 855,20
16014	Ny renseløsning for Trevatn vannverk	607 807,32	621 800,00	-	128 196,08
16015	Nytt filteranlegg - Grimebakken VV	-	-	-	12 655,88
16022	Tiltak Hov sentrum, trafikksikkerhet	32 533,13	150 000,00	-	-
16023	VVA-investeringer i Fluberg næringsområde	-	-	-	37 278,50
16025	Brannvarsling Rådhuset/NAV	-	-	-	363 365,98
16029	Museum i Oppistua - klargjøring	-	-	-	303 597,59
16033	Lagerbygg bygg og vedlikehold - prosjektering	-	100 000,00	-	-
16036	Ny hjemmesideløsning - inkl utredning	-	-	-	99 002,53
16037	Endre sonestruktur IKT	-	-	-	600 722,21
16038	Beredskapssenter (brann og ambulanse)	181 524,80	300 000,00	-	786 675,63
16039	Stedsutviklingsprosjekt Hov	-	1 969 262,00	1 000 000,00	210 738,37
16043	Salg av boliger	-	150 000,00	150 000,00	84 073,00

Nr	Betegnelse	Regnskap 2020	Budsjett 2020 (end)	Budsjett 2020 (oppr)	Regnskap 2019
16045	Omgjøring av NAV-kontorer	138 022,06	140 000,00	300 000,00	115 862,96
16049	Gang- og sykkelsti Odnas	1 220 750,00	1 130 000,00	-	1 289 446,00
17005	Sanering av bygg i fbm nytt omsorgssenter	-	-	-	174 000,00
17006	Renovering ledningsnett Nordberg	-	-	-	2 632 897,93
17007	Rehabilitering ledningsnett Breskebakke	-	-	-	641 306,40
17011	Utfasing av oljefyrer - utredning	-	300 000,00	-	-
17015	Bofellesskap - Breskebakke	5 086 676,66	5 008 000,00	4 000 000,00	21 385 844,82
17018	Planarbeid - parkeringsplass idrettsparken	-	5 000,00	-	-
18001	Inventar/utstyr til beredskapssenteret	-	-	-	189 511,94
18004	Molok avfallssystem Fryal/SLUS	-	-	-	154 750,00
18005	Sørhågåvegen bofellesskap	279 575,34	300 000,00	-	9 282 527,96
18006	Bjørnstad - Landåsbygda (avløp)	46 873,07	100 000,00	-	466 064,29
18019	Digitaliseringsprosjektet (dataprogrammer mm)	-	500 000,00	500 000,00	25 000,00
18021	Sentrumsvegen - opprusting og forbedringer	-	-	-	360 134,01
18028	Planarbeid/klargjøring av næringsområde til biovarmeanlegg, Hov	-	-	-	113 243,00
18029	Planarbeid/klargjøring av Klinkenbergtoppen boligfelt	746 079,02	1 558 000,00	400 000,00	122 260,91
19004	Brurudbakka (VA)	-	35 000,00	-	113 407,00
19005	Nordberg/Rådyrvegen	439 995,54	6 360 000,00	6 250 000,00	191 716,52
19008	Ny barnehage	45 018 044,25	45 439 000,00	42 000 000,00	3 260 969,92
19009	Utskifting av ventilasjon Fryal/SLUS	629 233,75	690 000,00	500 000,00	309 666,25
19011	Digitalisering av fagsystemer HOV	-	107 000,00	-	53 125,00
19012	Utvidelse uthus Fagerlundboligen	25 282,54	40 000,00	-	76 188,86

Nr	Betegnelse	Regnskap 2020	Budsjett 2020 (end)	Budsjett 2020 (oppr)	Regnskap 2019
19013	Lindstadgutua/Lykkjekroken VA	-	-	-	824 419,27
19014	Feierbil	-	-	-	315 614,90
19015	Sanitæranlegg Kråkvika - utredning av roanlegg	-	100 000,00	-	-
19016	Digitalisering av eiendomsarkivet	-	1 000 000,00	700 000,00	-
19019	Nytt vegkryss Sentrumsv/Stasjonsv	5 174 514,39	5 500 000,00	1 000 000,00	33 097,51
19020	Universell utforming kirkebygg	-	200 000,00	200 000,00	-
19021	Fluberg kirke, automatisk ringeanlegg	-	300 000,00	300 000,00	-
19024	Planarbeid/klargjøring av næringsområder	24 258,00	600 000,00	400 000,00	-
19025	Snøscooter	-	-	-	125 000,00
19026	Nytt filter og membranlegg, Hov vannverk	-	-	-	1 499 288,89
19027	Utbedring råteskader - Skute kirke	-	-	-	129 326,25
19028	Hovsbakken 23 - bruksendring	46 632,00	50 000,00	-	367 789,16
19029	Oppgradering teknisk anlegg - Grettegutua barnehage	-	47 000,00	-	302 468,00
19030	Kjøp av tomt på klinikkområdet	-	-	-	2 854 538,00
19031	Kjøp av aktivitetsbygget på klinikkområdet	-	-	-	3 997 998,00
19032	Samleveg til klinikkområdet	7 378 959,43	7 000 000,00	4 500 000,00	342 111,40
19033	Lydstyring kultursal	-	-	-	128 326,00
19034	Vann og avløp til klinikkområdet	3 108 604,64	2 500 000,00	4 200 000,00	460 040,00
20002	Ny avløps-pumpestasjon Fryal	51 612,06	-	-	-
20005	Lensmannsgutua/Lykkja	868 536,88	900 000,00	500 000,00	-
20006	Nytt arkivsystem	-	1 000 000,00	1 000 000,00	-
20007	Trappeheis i S.L.hallen	-	300 000,00	300 000,00	-
20008	Sanering av asbesttak Grimebakken	147 688,64	130 000,00	220 000,00	-

Nr	Betegnelse	Regnskap 2020	Budsjett 2020 (end)	Budsjett 2020 (oppr)	Regnskap 2019
20009	Rehab. Rådhuset inkl festsal - utredning	61 211,23	200 000,00	200 000,00	-
20010	Ombygging lokaler til legevakt	-	1 600 000,00	1 600 000,00	-
20011	Bredbåndsinvesteringer	-	-	12 000 000,00	-
20012	Kultursalen - oppgraderinger	1 882 843,26	1 875 000,00	1 875 000,00	-
20013	Ultralydapparat	250 000,00	250 000,00	200 000,00	-
20014	Inventar til ansattrommet i nye 6-mannsbolig i Breskebakke	108 971,80	150 000,00	150 000,00	-
20015	Overvannsikring fra stasjonsområdet i Hov	231 801,60	245 000,00	-	-
20016	Utbyggingstiltak drikkevann Vestsida	125 699,58	1 100 000,00	-	-
20017	Digitalisering o.a. tilretteleggingstiltak for næringslivet	-	360 000,00	-	-
20018	Informasjons- og opplysningsskilt med enhetlig profil	-	250 000,00	-	-
20019	Fagsystem til skole, SFO og bhg.adm	580 125,75	600 000,00	-	-
20020	Boligfelt Kvernmoen-Sørmoen	240 872,78	320 000,00	-	-
20021	Kunst for alle - Hovlitunet	96 914,00	2 500 000,00	-	-
20022	Klimatiltak Klinkenbergtoppen	71 365,00	100 000,00	-	-
20023	Klimatiltak stedsutvikling	-	60 000,00	-	-
20024	Ladepunkter for el-biler rådhuset	230 818,75	250 000,00	-	-
20025	Kristenstuvegen VA	-	100 000,00	-	-
	Moms på salg av traktor	-121 250,00			
Totale investeringer i varige driftsmidler		274 301 343,96	297 235 062	276 405 000	251 309 130,30
Andre investeringer:					
	Tilskudd til andres investeringer (Fellesrådet)	0	0	0	300 000
	Investeringer i aksjer og andeler i selskaper (Egenkapitalinnskudd KLP)	1 889 748,00	2 400 000	2 400 000	1 959 442,00

Nr	Betegnelse	Regnskap 2020	Budsjett 2020 (end)	Budsjett 2020 (oppr)	Regnskap 2019
Andre investeringer:					
	Tilskudd til andres investeringer (Fellesrådet)	0	0	0	300 000
	Investeringer i aksjer og andeler i selskaper (Egenkapitalinnskudd KLP)	1 889 748,00	2 400 000	2 400 000	1 959 442,00
	Utlån av egne midler	150 000,00	150 000	0	0
Sum brutto investeringer		276 341 091,96	299 785 062,00	278 805 000	253 568 572,30

Balanse

	Note	Regnskap 2020	Regnskap 2019
EIENDELER			
A. Anleggsmidler		2 007 321 138,02	1 684 101 881,08
I. Varige driftsmidler		1 011 523 572,00	767 685 407,00
1. Faste eiendommer og anlegg	4	984 678 800,00	741 339 458,00
2. Utstyr, maskiner og transportmidler	4	26 844 772,00	26 345 949,00
II. Finansielle anleggsmidler		60 500 856,93	49 140 510,99
1. Aksjer og andeler	5	28 676 322,00	26 787 074,00
2. Obligasjoner		-	-
3. Utlån		31 824 534,93	22 353 436,99
III. Immaterielle eiendeler		-	-
IV. Pensjonsmidler	3	935 296 709,09	867 275 963,09
B. Omløpsmidler		479 936 553,67	461 674 383,20
I. Bankinnskudd og kontanter		42 801 523,75	82 399 736,52
II. Finansielle omløpsmidler		259 349 473,95	223 446 660,95
1. Aksjer og andeler	11	70 490 917,00	54 751 339,00
2. Obligasjoner	11	165 261 228,95	155 392 651,95
3. Sertifikater	11	23 597 328,00	13 302 670,00
4. Derivater		-	-
III. Kortsiktige fordringer		177 785 555,97	155 827 985,73
1. Kundefordringer	19	12 109 581,13	11 623 820,94
2. Andre kortsiktige fordringer		156 539 419,13	125 906 903,38
3. Premieavvik	3	9 136 555,71	18 297 261,41
Sum eiendeler		2 487 257 691,69	2 145 776 264,28

	Note	Regnskap 2020	Regnskap 2019
EGENKAPITAL OG GJELD			
C. Egenkapital		711 884 394,46	498 887 745,50
I. Egenkapital drift		82 544 280,49	87 282 247,49
1. Disposisjonsfond	12	59 264 474,32	66 853 722,34
2. Bundne driftsfond	12	23 279 806,17	20 236 678,40
3. Merforbruk i driftsregnskapet		-	-
4. Mindreforbruk i driftsregnskapet		-	191 846,75
II. Egenkapital investering		160 431 092,73	161 931 889,73
1. Ubundet investeringsfond	12	159 763 248,07	161 039 298,07
2. Bundne investeringsfond	12	667 844,66	892 591,66
3. Udekket beløp i investeringsregnskapet		-	-
III. Annen egenkapital		468 909 021,24	249 673 608,28
1. Kapitalkonto	14	472 528 603,01	253 293 190,05
2. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift	13	- 3 619 581,77	- 3 619 581,77
3. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen investering		-	-
D. Langsiktig gjeld		1 675 369 532,20	1 532 367 662,46
I. Lån		726 256 627,00	544 847 296,00
1. Gjeld til kredittinstitusjoner	6	662 756 627,00	538 047 296,00
2. Obligasjonslån		-	-
3. Sertifikatlån	6	63 500 000	68 000 000
II. Pensjonsforpliktelse		949 112 905,20	987 520 366,46
E. Kortsiktig gjeld		100 003 765,03	114 520 856,32
I. Kortsiktig gjeld		100 063 765,03	114 520 856,32
1. Leverandørgjeld		40 744 116,31	34 628 857,26
2. Likviditetslån		-	-
3. Derivater		-	-
4. Annen kortsiktig gjeld		59 259 648,72	79 891 999,06
5. Premieavvik		-	-
Sum egenkapital og gjeld		2 487 257 691,69	2 145 776 264,28
F. Memoriakonti		-	-
I. Ubrukte lånemidler		-140 576 997,19	- 101 558 971,43
II. Andre memoriakonti		-3 060 672,27	-4 077 914,27
III. Motkonto for memoriakontiene		-143 637 669,46	-105 636 885,70

Økonomisk oversikt drift

	Note	Regnskap 2020	Budsjett 2020 (end)	Budsjett 2020 (oppr)	Regnskap 2019
Driftsinntekter					
1 Rammetilskudd		232 501 438,00	223 056 000,00	220 556 000,00	210 471 801,00
2 Inntekts- og formuesskatt		121 299 847,46	126 000 000,00	126 000 000,00	123 932 675,08
3 Eiendomsskatt		-	-	-	-
4 Andre skatteinntekter		718 541,00	-	-	293 185,00
5 Andre overføringer og tilskudd fra staten		72 434 317,00	75 766 662,00	67 366 662,00	77 969 131,00
6 Overføringer og tilskudd fra andre		66 947 683,69	61 059 847,00	68 415 871,00	76 998 302,80
7 Brukerbetalinger		16 451 618,38	17 120 702,00	17 120 702,00	17 732 629,33
8 Salgs- og leieinntekter		51 992 732,43	51 523 695,05	51 465 104,00	52 811 141,50
9 Sum driftsinntekter		562 346 177,96	554 526 906,05	550 924 339,00	560 208 865,71
Driftsutgifter					
10 Lønnsutgifter	2	309 495 864,88	299 341 499,00	289 022 617,00	312 223 715,17
11 Sosiale utgifter	3	74 637 866,13	77 433 687,00	76 068 683,00	78 364 882,28
12 Kjøp av varer og tjenester		141 841 291,07	138 836 526,00	123 355 936,00	144 232 163,25
13 Overføringer og tilskudd til andre		27 128 018,39	22 327 603,00	21 491 103,00	26 585 210,88
14 Avskrivninger	4	28 389 798,00	26 000 000,00	26 000 000,00	23 534 084,00
15 Sum driftsutgifter		581 492 838,47	563 939 315,00	535 938 339,00	584 940 055,58
16 Brutto driftsresultat		-19 146 660,51	-9 412 408,95	14 986 000,00	- 24 731 189,87
Finansinntekter					
17 Renteinntekter		6 099 859,96	7 250 000,00	7 250 000,00	7 636 832,32
18 Utbytter		120 594,00	373 750,00	300 000,00	174 005,00
19 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	11	13 489 706,83	2 500 000,00	2 500 000,00	15 589 349,00
20 Renteutgifter	7	6 822 976,28	21 300 000,00	21 300 000,00	7 560 853,83
21 Avdrag på lån	8	26 868 289,00	28 200 000,00	28 200 000,00	20 230 392,00
22 Netto finansutgifter		-13 981 104,49	-39 376 250,00	-39 450 000,00	- 4 391 059,51
23 Motpost avskrivninger		28 389 798,00	26 000 000,00	26 000 000,00	23 534 084,00
24 Netto driftsresultat		-4 737 967,00	-22 788 658,95	1 536 000,00	- 5 588 165,38
Disp. eller dekning av netto driftsresultat:					
25 Overføring til investering		-	-670 594,00	-	-
26 Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	12	-3 043 127,77	2 842 594,00	964 000,00	-655 715,87
27 Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	12	7 589 248,02	20 424 812,20	-2 500 000,00	12 745 548,67
28a Bruk av tidligere års mindreforbruk		191 846,75	191 846,75	-	-
28 Dekning av tidligere års merforbruk		-	-	-	-6 309 820,67
29 Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat		4 737 967,00	22 788 658,95	-1 536 000,00	5 780 012,13

	Note	Regnskap 2020	Budsjett 2020 (end)	Budsjett 2020 (oppr)	Regnskap 2019
30a Fremført til disponering i senere år (mindreforbruk)		-	-	-	191 846,75
30 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)		-	-	-	-

Disposisjoner i drifts- og investeringsregnskapet

Driftsregnskapet	
Netto driftsresultat	- 4 737 967,00
Sum budsjett Disposisjoner	17 573 531,18
Årets budsjettavvik (mer- eller mindreforbruk før strykninger)	-12 835 564,18
Strykning av bruk av disposisjonsfond	12 835 564,18
Mer- eller mindreforbruk etter strykninger	-
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk).	-
Investeringsregnskapet	
Sum investeringsutgifter, investeringsinntekter og netto utgifter videreutlån	1 500 797,00
Sum budsjett Disposisjoner	1 276 050,00
Årets budsjettavvik (udekket eller udisponert beløp før strykninger)	-
Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp).	-

3. *Beskrivelse av regnskapsprinsipper*

Regnskapet er utarbeidet i henhold til bestemmelsene i kommuneloven, forskrifter og god kommunal regnskapsskikk.

Regnskapsprinsipper

All tilgang og bruk av midler i løpet av året som vedrører kommunens og fylkeskommunens virksomhet fremgår av driftsregnskapet eller investeringsregnskapet. Regnskapsføring av tilgang og bruk av midler bare i balanseregnskapet gjøres ikke. Alle utgifter, utbetaling, inntekter og innbetalinger er regnskaps-ført brutto. Dette gjelder også interne finansieringstransaksjoner. Alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i året er tatt med i årsregnskapet, enten de er betalt eller ikke. For lån er kun den delen av lånet som faktisk er brukt i løpet av året, ført i investeringsregnskapet. Den delen av lånet som ikke er brukt, er registrert som memoriapost.

Klassifisering av anleggsmidler og omløpsmidler

I balanseregnskapet er anleggsmidler eiendeler bestemt til varig eie eller bruk for kommunen. Andre eiendeler er omløpsmidler. Fordringer knyttet til egen vare- og tjenesteproduksjon, samt markedsbaserte verdipapirer som inngår i en handelsportefølje er omløpsmidler. Andre markedsbaserte verdipapirer er klassifisert som omløpsmidler med mindre kommunen har foretatt investeringen ut fra næringspolitiske eller samfunnsmessige hensyn. I slike tilfeller er verdipapirene klassifisert som anleggsmidler. Andre fordringer er omløpsmidler dersom disse forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet. Ellers er de klassifisert som anleggsmidler. Kommunen følger KRS (F) nr 4 Avgrensninger mellom driftsregnskapet og investeringsregnskapet. Standarden har særlig betydning for skillet mellom vedlikehold og påkostninger i forhold til anleggsmidler. Utgifter som påløper for å opprettholde anleggsmiddelets kvalitetsnivå utgiftsføres i driftsregnskapet. Utgifter som representerer en standardheving av anleggsmiddelet utover standarden ved anskaffelsen utgiftsføres i investeringsregnskapet og aktiveres på anleggsmiddelet i balansen. Ved lånefinansiering av investeringer er renteutgiftene på de vesentligste prosjektene lagt til anskaffelseskost i samsvar med løsning i KRS nr.2.

Klassifisering av gjeld

Langsiktig gjeld er knyttet til formålene i kommunelovens § 50 med unntak av likviditetstrekkrettighet / likviditetslån jf KL § 50 nr 5. All annen gjeld er kortsiktig gjeld.

Vurderingsregler

Omløpsmidler er vurdert til virkelig verdi. Markedsbaserte finansielle omløpsmidler er vurdert til virkelig verdi. Utestående fordringer er vurdert til pålydende. Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives med like store årlige beløp over levetiden til anleggsmiddelet. Avskrivningene starter året etter at anleggsmiddelet er anskaffet /tatt i bruk av virksomheten. Avskrivningsperiodene er i tråd med § 8 i forskrift om årsregnskap og årsberetning. Anleggsmidler som har hatt verdifall som forventes ikke å være forbigående, er nedskrevet til virkelig verdi i balansen. Vurderingene for eiendeler gjelder tilsvarende for kortsiktig og langsiktig gjeld.

Opptakskost utgjør gjeldspostens pålydende i norske kroner på det tidspunkt som gjelder oppstår. Låneomkostninger (gebyrer, provisjoner mv), samt over- og underkurs er finansutgifter og inntekter.

Selvkostberegninger

Innenfor de rammer der selvkost er satt som den rettslige rammen for hva kommunen kan kreve av brukerbetalinger, beregner kommunen selvkost etter retningslinjer gitt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet i dokument H-3, februar 2014.

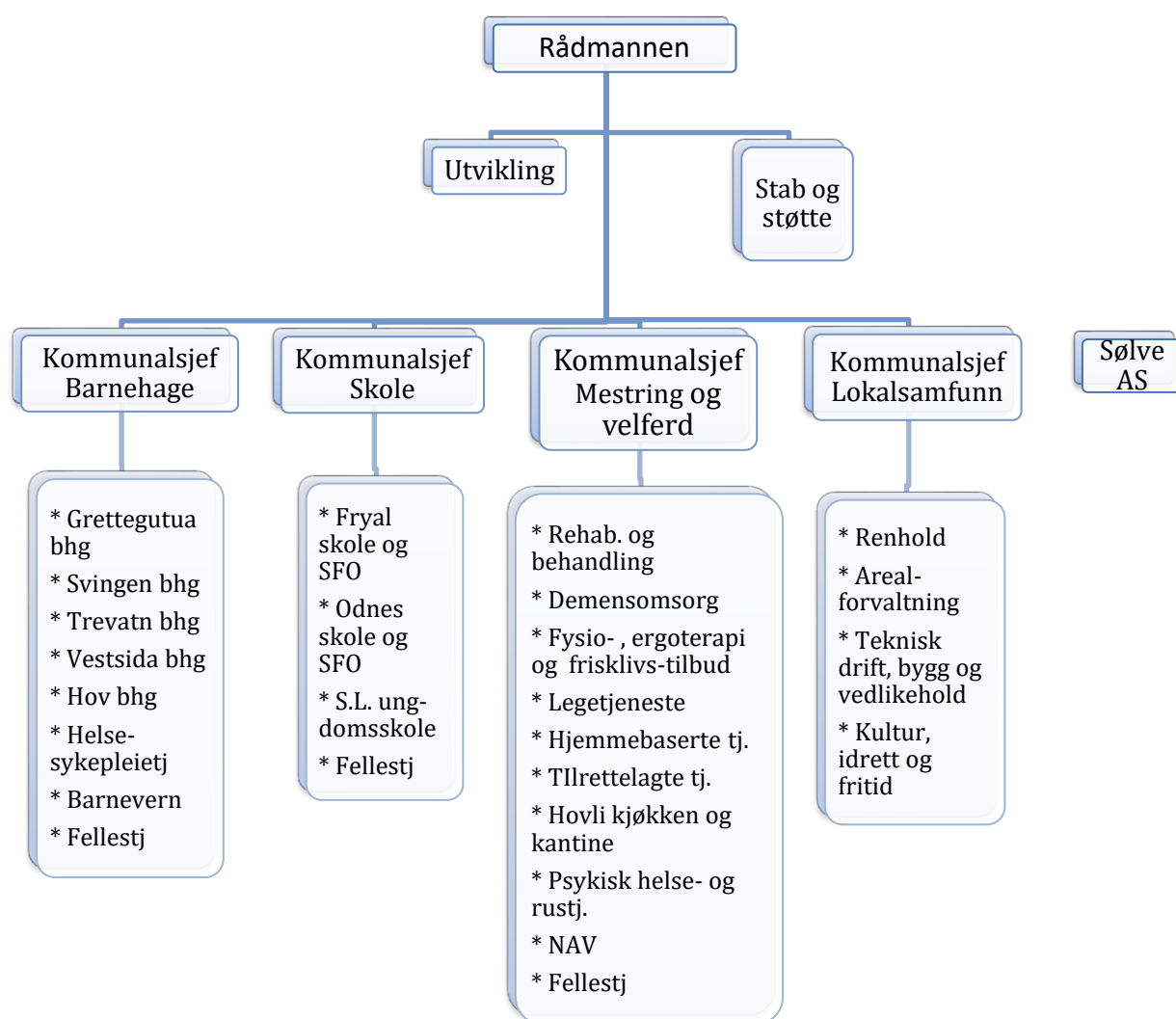
Mva-plikt og momskompensasjon

Kommunen følger reglene merverdiavgiftsloven for de tjenesteområdene som er omfattet av loven. For kommunens øvrige virksomhet krever kommunen momskompensasjon. Mottatt kompensasjon for betalt mva er finansiert av kommunen gjennom redusert statstilskudd i inntektssystemet.

4. Organisering av kommunens virksomhet

Rådmannen er kommunens øverste administrative leder, og er ansvarlig for saksutredninger for folkevalgte organer og iverksettelse av politiske vedtak. Rådmannens ansvar og myndighet er nærmere beskrevet i delegeringsreglementet som er vedtatt av kommunestyret. Rådmannens ledergruppe består av rådmannen og fire kommunalsjefer.

Avdelingslederne er ansvarlig for sine avdelinger innenfor de fullmakter som er delegert fra rådmannen. Det innebærer at avdelingslederne har myndighet til å sikre enhetenes drift, både når det gjelder faglige, økonomiske, personmessige og organisatoriske forhold.

Kommunen har organisert deler av virksomheten via interkommunale selskaper og – samarbeid, og også ved kjøp fra andre.

Tjenester som løses i egne selskaper (interkommunale selskap og - samarbeid):

Oppgaver lagt til interkommunale selskaper (IKS):

- Horisont IKS
- Gjøvikregionen Helse- og Miljøtilsyn IKS
- Innlandet Revisjon IKS
- Krisesenteret i Gjøvik IKS
- Støttesenter mot Incest og Seksuelle Overgrep IKS

Oppgaver lagt til interkommunalt samarbeid (etter §27 og §28):

- Legevakt (vertskommune Gjøvik)
- Anskaffelser (vertskommune Gjøvik)
- Tilsynsføring for fosterhjem (vertskommune Gjøvik)
- Barnevern (vertskommune Gjøvik)
- Skatteoppkrever t.o.m. oktober 2020 (vertskommune Vestre Toten)
- Innfordring (vertskommune Vestre Toten)
- Rus og psykiatri t.o.m. november 2020 (vertskommune Søndre Land)
- Arkiv (vertskommune Oppland fylkeskommune)

Tjenester løst av andre:

- Landåsbygda montessoriskole SA
- Landåsbygda montessoribarnehage SA
- Minstemann barnehage DA
- Sølve AS – norskopplæringen og introduksjonsprogram for flyktninger
- Brdr Grønnerud – slamtømming

5. Noter

Note 1 – Arbeidskapital

Del 1 Bevilgningsregnskapet

Anskaffelse av midler:	Regnskap 2020	Regnskap 2019
Inntekter driftsdel (kontoklasse 1)	-562 273 020,12	-558 711 173,31
Inntekter investeringsdel (kontoklasse 0)	-114 668 606,67	-123 261 185,80
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	-195 982 990,22	-168 227 938,02
Sum anskaffelse av midler	-872 924 617,01	-850 200 297,13
Anvendelse av midler:		
Utgifter driftsdel (kontoklasse 1)	552 845 610,47	559 856 479,87
Utgifter investeringsdel (kontoklasse 0)	267 561 582,96	249 078 758,30
Utbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	58 756 187,58	44 007 985,34
Sum anvendelse av midler	879 163 381,01	852 943 223,51
Anskaffelse - anvendelse av midler	6 238 764,00	-2 742 926,38
Endring i ubrukte lånemidler	-39 018 025,76	-20 435 057,60
Endring i arbeidskapital	-32 779 261,76	-17 692 131,22

Del 2 Balansen

	Regnskap 2020	Regnskap 2019
Omløpsmidler:		
Endring betalingsmidler	-39 598 212,77	-83 118 583,03
Endring ihendehaveobl og sertifikater	20 163 235,00	22 755 580,00
Endring kortsiktige fordringer	31 118 275,94	76 147 366,19
Endring premieavvik	-9 160 705,70	5 978 621,24
Endring aksjer og andeler	15 739 578,00	11 541 339,00
Endring omløpsmidler	18 262 170,47	33 304 323,40
Kortsiktig gjeld:		
Endring kassekredittlån	0,00	0,00
Endring annen kortsiktig gjeld	14 517 091,29	-15 612 192,18
Premieavvik	0,00	0,00
Endring arbeidskapital	32 779 261,76	17 692 131,22

Note 2 – Ytelser til ledende personer og revisor

Ytelser til ledende personer	2020	2019	2018	2017
Administrasjonssjef	1 116 878	1 104 113	1 069 200	1 044 856
Ordfører	938 592	1 051 232	902 969	878 867

Ordførerskiftet høsten 2019 utløste lønn for både gammel og ny ordfører i en periode.

Godtgjørelse til revisor	2020	2019	2018	2017
Totale kostnader til revisjon	572 267	626 326	766 443	532 020
Herav:				
Revisjon	532 104	576 496	726 423	505 500
Rådgivning og andre tjenester	40 163	49 830	40 020	26 520

Kommunens revisor er Innlandet Revisjon IKS. Revisjon omfatter regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og diverse attestasjonsoppdrag.

Note 3 - Pensjoner

Generelt om pensjonsordningene i kommunen

Søndre Land kommune har kollektive pensjonsordninger i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK) som sikrer ytelsesbasert pensjon for de ansatte. Pensjonsordningen omfatter alders-, uføre-, ektefelle-, barnepensjon samt AFP/tidligpensjon. Pensjonene samordnes med utbetaling fra folketrygden i de tilfeller der regelverket krever det.

Finansiering av AFP

Søndre Land kommune har valgt 50 % utjevning og 50 % selvrisko for AFP 62-64 år. Når det gjelder finansiering av AFP 65-66 (tidligpensjon) er alle kommuner forpliktet av hovedtariffavtalen til å ha 100 % utjevning.

Premiefond

Premiefondet er et fond for tilbakeført premie og overskudd. Eventuelle midler på premiefondet kan bare brukes til framtidig premiebetaling. Premiefondet framgår ikke av kommuneregnskapet, men bruk av fondet reduserer faktisk betalte pensjonspremier.

Premiefond i KLP	Regnskap 2020
Innestående premiefond i livsselskap til dekning av kommende pensjonspremier	77 377
Avsatt i årets regnskap	3 693 117
Gjenstående premiefond	3 615 740

Regnskapsføring av pensjon

Driftsregnskapet skal belastes med pensjonskostnader som er beregnet ut fra langsiktige forutsetninger om avkastning, lønnsvekst og G-regulering. Pensjonskostnadene beregnes på en annen måte enn pensjonspremien som betales til pensjonsordningen, og det vil derfor normalt være forskjell mellom disse to størrelsene. Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad betegnes som premieavvik, og skal inntekts- eller utgiftsføres i driftsregnskapet. I Søndre Land kommune tilbakeføres premieavviket igjen neste år i sin helhet (1 års amortisering).

Regnskapsføringen av pensjon innebærer et unntak fra de grunnleggende prinsippene for kommuneregnskapet om at alle kjente utgifter og inntekter i året skal tas med i årsregnskapet for vedkommende år. Regnskapsføringen av premieavviket og amortiseringen av premieavviket har hatt innvirkning på netto driftsresultat i 2020.

Bestemmelsene innebærer også at beregnede pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser er oppført i balansen som henholdsvis anleggsmidler og langsiktig gjeld.

Beregningsforutsetninger	KLP	SPK
Diskonteringsrente	3,50 %	3,50 %
Forventet årlig lønnsvekst	2,48 %	2,48 %
Forventet årlig G-regulering	2,48 %	2,48 %
Forventet årlig pensjonsregulering	1,71 %	-
Forventet avkastning	4,00 %	3,50 %
Amortiseringstid (år)	1	1

Pensjonsmidler KLP	Regnskap 2020	Pensjonsforpliktelser KLP	Regnskap 2020
Pensjonsmidler pr 01.01.	810 912 777	Pensjonsforpliktelser pr 01.01.	906 200 431
Årets forventede avkastning	33 946 403	Året pensjonsopptjening	28 286 476
Årets premieinnbetaling eks adm.utg.	33 017 031	Renteutgifter av påløpte pensjonsforpliktelse	30 536 919
Årets utbetaling av pensjon	-35 098 007	Utbetalte pensjoner	-35 098 007
Estimatavvik	38 787 792	Estimatavvik	-44 454 494
Brutto pensjonsmidler pr 31.12.	881 565 996	Brutto pensjonsforpliktelser pr 31.12.	885 471 325
		Netto arbeidsgiveravgift mellom pensjonsmidler og –forpliktelser	413 964
		Samlet pensjonsforpliktelse inkludert netto arbeidsgiveravgift	4 319 293

Pensjonsmidler SPK	Regnskap 2020	Pensjonsforpliktelser SPK	Regnskap 2020
Pensjonsmidler pr 01.01.	56 363 186	Pensjonsforpliktelser pr 01.01.	69 795 608
Årets forventede avkastning	1 752 837	Året pensjonsopptjening	3 684 563
Korrigert for adm.kostnader	-124 906	Renteutgifter av påløpte pensjonsforpliktelse	1 982 754
Årets utbetaling av pensjon	3 918 525	Estimatavvik	-13 145 500
Estimatavvik	-8 178 929		
Brutto pensjonsmidler pr 31.12.	53 730 713	Brutto pensjonsforpliktelser pr 31.12.	62 317 426
		Netto arbeidsgiveravgift mellom pensjonsmidler og –forpliktelser	910 912
		Samlet pensjonsforpliktelse inkludert netto arbeidsgiveravgift	9 496 905

Premieavvikets påvirkning på driftsregnskapet KLP	Regnskap 2020	Regnskap 2019
Innbetalt premie	34 959 084	48 188 154
Netto pensjonskostnad	24 876 992	30 588 560
Årets positive premieavvik (inntektsført)	-8 140 039	-15 645 459
Årets andel av tidligere års positive premieavvik (utgiftsført)	15 645 459	11 138 011
Netto arbeidsgiveravgift på årets og tidligere års premieavvik	795 575	-477 789
Sum netto påvirkning premieavvik i forhold til netto driftsresultat	8 300 995	-4 985 237

Premieavvikets påvirkning på driftsregnskapet SPK	Regnskap 2020	Regnskap 2019
Innbetalt premie	3 918 525	5 416 584
Netto pensjonskostnad	3 914 480	4 377 810
Årets negative premieavvik (utgiftsført)	-	-
Årets positive premieavvik (inntektsført)	-120 861	-898 177
Årets andel av tidligere års positive premieavvik (utgiftsført)	898 177	-
Årets andel av tidligere års negative premieavvik (inntektsført)	-	-73 791
Netto arbeidsgiveravgift på årets og tidligere års premieavvik	108 018	-103 029
Sum netto påvirkning premieavvik i forhold til netto driftsresultat	885 334	-1 074 997

Premieavvikets påvirkning på driftsregnskapet samlet	Regnskap 2020	Regnskap 2019
Sum netto påvirkning premieavvik i forhold til netto driftsresultat samlet for KLP og SPK	9 428 051	(6 060 234)
Premieavvik i % av kortsiktig gjeld	9,24 %	-6,73 %

Gjenstående premieavvik som vil påvirke neste års regnskap samlet for KLP og SPK	Regnskap 2020
Gjenstående positivt premieavvik som skal utgiftsføres neste år	9 136 555,71
I % av omløpsmidler	1,88 %

Medlemsoversikt KLP	01.01.2020	01.01.2019
Antall aktive medlemmer	690	719
Antall oppsatte	944	896
Antall pensjoner	601	574
Gj.snittlig pensjonsgrunnlag, aktive	340 532	323 380
Gj.snittlig alder, aktive	44,22	43,93
Gj.snittlig tjenestetid, aktive	12,24	11,83

Medlemsoversikt SPK	31.12.2020	31.12.2019
Antall innmeldte	72	75
Herav nye i år	3	2
Utmeldte i år	6	3

Note 4 – Anleggsmidler

Bokført verdi pr. 31.12. (tall i hele tusen)	IT-utstyr, kontormaskiner	Anleggs- maskiner mv	Brannbiler, tekniske anlegg	Boliger, skoler, veier	Adm.bygg, sykehjem mv	Tomte- områder	SUM
Akkumulert anskaffelseskost pr. 01.01.	9 901	39 727	127 844	440 728	427 867	35 157	1 081 224
Akkumulerte/reverserte nedskrivinger	0	-111	0	-1 610	0	0	-1 721
Akkumulerte ordinære avskrivinger pr. 01.01.	-6 779	-18 414	-82 589	-137 079	-66 956	0	-311 817
Bokført verdi 01.01.	3 121	21 202	45 255	302 039	360 912	35 157	767 685
Tilgang i året	338	5 583	707	67 844	198 787	1 164	274 423
Avgang i året	0	-486	0	0	0	0	-486
Delsalg i året	0	0	0	0	0	-354	-354
Årets ordinære avskrivinger	-1 087	-3 618	-3 969	-11 089	-8 627	0	-28 390
Årets nedskrivinger	0	0	0	-1 355	0	0	-1 355
Årets reverserte nedskrivinger	0	0	0	0	0	0	0
Bokført verdi 31.12.	2 372	22 682	41 993	357 438	551 072	35 966	1 011 524
<i>Økonomisk levetid</i>	<i>5 år</i>	<i>10 år</i>	<i>20 år</i>	<i>40 år</i>	<i>50 år</i>	<i>Ingen avskr</i>	

Anskaffelseskost pr 31.12. (tall i hele tusen)	IT-utstyr, kontormaskiner	Anleggs- maskiner mv	Brannbiler, tekniske anlegg	Boliger, skoler, veier	Adm.bygg, sykehjem mv	Tomte- områder	SUM
Akkumulert anskaffelseskost pr. 01.01.	9 901	39 727	127 844	440 728	427 867	35 157	1 081 224
Akkumulerte/reverserte nedskrivinger	0	-111	0	-1 610	0	0	-1 721
Tilgang i året	338	5 583	707	67 844	198 787	1 164	274 423
Avgang i året	0	-486	0	0	0	0	-486
Delsalg i året	0	0	0	0	0	-354	-354
Årets nedskrivinger	0	0	0	-1 355	0	0	-1 355
Årets reverserte nedskrivinger	0	0	0	0	0	0	0
Akkumulert anskaffelseskost pr. 31.12.	10 238	44 713	128 551	505 607	626 654	35 966	1 351 731
Akkumulerte ordinære avskrivinger pr. 31.12.	-7 866	-22 031	-86 558	-148 169	-75 583	0	-340 207
Bokført verdi 31.12.	2 372	22 682	41 993	357 438	551 072	35 966	1 011 524

Endringer i anleggsmidler som påvirker kapitalkonto pr 31.12.	5 ÅR	10 ÅR	20 ÅR	40 ÅR	50 ÅR	Tomter mm	Sum
Kostpris v/tilgang i året	338	5 583	707	67 844	198 787	1 164	274 423
Salgssum v/avgang i året	0	-600	0	0	-101	-177	-878
Delsalg i året	0	0	0	0	0	-177	-177
Årets ordinære avskrivninger	-1 087	-3 618	-3 969	-11 089	-8 627	0	-28 390
Årets nedskrivninger	0	0	0	-1 355	0	0	-1 355
Årets reverserte nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0
Sum endring kapitalkonto	-749	1 366	-3 262	55 400	190 059	987	243 800
Avgang i året (bokført verdi)	0	-486	0	0	0	-354	-840
Salgssum v/salg	0	-600	0	0	-101	-177	-878
Negativt verdiavvik v/salg	0	49	0	0	0	257	305
Positivt verdiavvik v/salg	0	-60	0	0	-101	+79	-241

Note 5 – Aksjer og andeler i varig eie

Selskapets navn	Eierandel i selskapet	Evt markeds-verdi	Balanseført verdi 31.12.2020	Balanseført verdi 31.12.2019
KLP (egenkapitalinnskudd)			27 283 688	25 393 940
Innlandet Revisjon IKS	3,16 %		68 800	68 800
Randsfjordmuseene AS	15,50 %		15 500	15 500
Lillehammer Produkter AS	<1 %		0	500
Totenprodukter AS	15,68 %		271 500	271 500
SØLVE AS	100 %		100 000	100 000
AS Valdresbanen	<1 %		3 000	3 000
Dokkadeltaet Nasjonale Våtmarkssenter AS	50 %		150 000	150 000
Kompetanse, universitets- og forskningsfondet i Innlandet AS	1.58 %		783 834	783 834
	Sum		28 676 322	26 787 074

Note 6 – Langsiktig gjeld

Kommunens samlede lånegjeld	Regnskap 2020	Regnskap 2019	Gj.værende løpetid (gj.snitt) år
Samlet lånegjeld	725 472 251	544 847 296	20,1
-herav fastrentelån	490 173 336	307 791 669	
Gjennomsnittlig gjenværende rentebinding (år)	3,05	2,13	
Gjennomsnittlig rentesats (nominell)	1,66 %	1,95 %	
Gjennomsnittlig rentesats (effektiv)	1,67 %	1,97 %	

Kommunalbanken:			
Samlet lånegjeld	404 782 840	269 984 600	21,6
-herav fastrentelån	285 150 000	148 265 000	
Gjennomsnittlig gjenværende rentebinding (år)	3,62	1,18	
Gjennomsnittlig rentesats (nominell)	1,84 %	1,88 %	
Gjennomsnittlig rentesats (effektiv)	1,85 %	1,89 %	
Husbanken:			
Samlet lånegjeld	41 816 075	35 836 027	10,6
-herav fastrentelån	0	0	
Gjennomsnittlig gjenværende rentebinding (år)	0,02	0,04	
Gjennomsnittlig rentesats (nominell)	0,80 %	2,48 %	
Gjennomsnittlig rentesats (effektiv)	0,80 %	2,50 %	
Nordea (sertifikatlån):			
Samlet lånegjeld	63 500 000	68 000 000	0,1
Gjennomsnittlig gjenværende rentebinding (år)	0	0,25	
Gjennomsnittlig rentesats (nominell)	0,63 %	2,11 %	
Gjennomsnittlig rentesats (effektiv)	0,63 %	2,12 %	
KLP Kommunekreditt:			
Samlet lånegjeld	215 373 336	171 026 669	27,0
-herav fastrentelån	205 023 336	159 526 669	
Gjennomsnittlig gjenværende rentebinding (år)	3	4	
Gjennomsnittlig rentesats (nominell)	1,80 %	2,11 %	
Gjennomsnittlig rentesats (effektiv)	1,81 %	2,13 %	

Note 7 – Rentesikring

Bank	Beløp	Rentesats	Utløpsdato	Sikringsmetode
Kommunalbanken	25 500 000	2,36 %	01.02.2026	Fastrente
Kommunalbanken	100 000 000	1,91 %	01.03.2021	Fastrente
Kommunalbanken	147 500 000	2,41%	07.01.2030	Fastrente
KLP Kommunekreditt	47 500 001	2,09 %	17.06.2024	Fastrente
KLP Kommunekreditt	51 133 333	2,09 %	17.06.2024	Fastrente
KLP Kommunekreditt	49 976 666	2,48 %	15.11.2024	Fastrente
KLP Kommunekreditt	6 413 336	2,16 %	09.12.2021	Fastrente
KLP Kommunekreditt	50 000 000	0,70%	24.08.2021	Fastrente
Kommunalbanken	6 000 000	2,21 %	31.12.2024	Swap
Kommunalbanken	6 150 000	2,72 %	28.06.2024	Swap

Refinansieringsrisiko

Av kommunens samlede lånegjeld utgjør sertifikatlån i Nordea totalt kr 63 500.000.

Disse lånene refinansieres løpende, da de forfaller i sin helhet ved hvert forfall, som er 4 ganger årlig.

Note 8 – Avdrag på lån

Del 1

Kommunen betaler mer enn lovens krav til minste avdrag ut fra følgende beregninger:

Avskrivninger 2020 / IB anleggsmidler uten tomter 2020 x langsiktig gjeld pr 01.01.20:

Kr 28 389 798 / 732 528 828 * 514 307 455 = kr. 19 932 437

Avdrag	Regnskap 2020	Budsjett 2020 (endelig)	Budsjett 2020 (oppr)	Regnskap 2019
Betalt avdrag driftsregnskap	28 590 669	28 200 000	28 200 000	20 230 382
Beregnet minste lovlige avdrag	-19 932 437			-17 279 740
Differanse	8 658 232			2 950 642

*Budsjett er satt opp ut fra forventede avdrag på låneporteføljen.

Del 2

Mottatte avdrag på videreutlån og forskutteringer skal uavkortet benyttes til nedbetaling av kommunens innlån. Eventuelle mottatte avdrag som ikke er benyttet til nedbetaling av gjeld, avsettes til avdragsfond (bundet investeringsfond).

Avdrag	Regnskap 2020	Budsjett 2020 (endelig)	Budsjett 2020 (oppr)	Regnskap 2019
Betalte avdrag lån utlån i investering	1 722 380	1 000 000	600 000	931 565
Mottatte avdrag fra videreutlån og forskutteringer	-1 929 459	-1 000 000	-600 000	-1 350 504
Avsatte midler på bundet investeringsfond	207 079	-	-	418 940

Del 3

Avdrag	Regnskap 2020	Regnskap 2019
Saldo utlånt	29 006 043	19 805 463
Memoriakonti ubrukte lånemidler knyttet til utlån	11 329 855	12 459 721
Bundet investeringsfond utlån	0	0
Sum	40 335 898	32 265 184
Langsiktig lånegjeld knyttet til videreutlån og forskutteringer	-38 789 683	-30 539 841
Differanse	1 546 215	1 725 343

Dersom differansen er negativ, har kommunen betalt for lite i avdrag. Kommunen betaler derfor mer enn lovens krav til minste avdrag.

Note 9 – Garantiansvar

Garanti gitt til	Opprinnelig garanti	Garantibeløp pr 31.12	Garantien utløper
Horisont Miljøpark IKS		7 053 903	
Sum garantier		7 053 903	

Note 10 – Andre vesentlige forpliktelser

Nkom midler og tilskudd fra fylkeskommunen til utbygging av bredbånd i områder med lav dekning. Kommunene er i 2018 samlet innvilget et tilskudd på kr 12.700.000.

Tilskuddet fra fylkeskommunen gjenspeiler at det kommunale bidraget fra Søndre Land kommune er kr 3.000.000. Det er pr. 31.12.20 ikke utbetalt noe av det kommunale bidraget.

I 2019 mottok Søndre Land kommune sammen med Gjøvik kommune et nytt tilsagn på kr 8.141.547. Forpliktelsen for Søndre Land kommune er her på kr 2.631.460. Det er heller ikke her utbetalt noe av det kommunale bidraget.

I kommunestyrets vedtak i sak 19/19 ble det avsatt inntil kr. 13 mill til å dekke kommunens egenandel til bredbåndsutbygging. Midlene ble avsatt på et eget disposisjonsfond.

Note 11 – Finansielle eiendeler og forpliktelser til virkelig verdi

Søndre Land kommune har et finansreglement som definerer hvilke plasseringsmuligheter som er aktuelle for kommunens langsiktige plasseringer. Dette er angitt i maks, min og normal, som i tabellen under.

	Maksimal	Minimal	Normal
<i>Bankinnskudd/pengemarkedsfond</i>	85 %	15 %	20 %
<i>Obligasjoner – lav kredittrisiko</i>	75 %	20 %	40 %
<i>Obligasjoner - høyrente</i>	15 %	0 %	10 %
Sum rentebærende midler	100 %	55 %	70 %
<i>Garanterte produkter</i>	20 %	0 %	0 %
<i>Eiendom</i>	10 %	0 %	0 %
<i>Alternative investeringsprodukter/hedgefond</i>	10 %	0 %	0 %
Sum eiendom/alternative investeringsprod	20 %	10 %	10 %
<i>- Norske aksjer/fond</i>	10 %	0 %	8 %
<i>- Utenlandske aksjer/fond</i>	20 %	0 %	12 %
Sum aksjer/aksjefond	25 %	0 %	20 %

Beholdning og resultat	Kostpris	Markedsverdi	Andel	Resultat
Bankinnskudd	5 250 745	5 250 745	2,0 %	268 971
Pengemarked	15 574 028	23 597 328	8,9 %	294 657
Obligasjoner – lav kredittrisiko	115 657 982	137 109 138	51,8 %	5 937 702
Obligasjoner - høyrente	28 681 500	28 152 091	10,8 %	271 788
Eiendom	10 000 000	9 850 000	3,7 %	130 000
Norske aksjefond	13 926 318	27 690 799	10,4 %	5 477 096
Utenlandske aksjefond	22 821 658	32 950 117	12,4 %	5 412 484
Totalt	211 912 231	264 600 218	100,00 %	17 792 698

Kommentar: Kommunen hadde pr. 31.12.20 en kortsiktig pengeoverførsel fra bankinnskudd plasseringer til driftskonto på 15,0 mill. Denne ble tilbakeført i februar. Uten denne transaksjonen ville bankinnskudd/pengemarkedsfond utgjort 15,7%

Markedsverdi skal normalt være lik bokført verdi fordi regelverket krever at finansielle omløps-midler skal bokføres til markedsverdi. Dersom markedsverdien har endret seg i perioden 31.12. til 15.02. vises endringen som forskjell mellom markedsverdi og bokført verdi. Dette forholdet blir eventuelt bokført i neste års regnskap hvis endringen blir stående.

Bokført verdi viser verdien av beholdningen og hva man kan forvente å motta ved et salg.

Årets resultatførte verdiendring er forskjellen mellom IB og bokført verdi pr 01.01. i regnskapsåret og UB bokført verdi pr 31.12. Dette beløpet er ført i driftsregnskapet med resultatvirkning.

Anskaffelseskost viser hva det ble betalt for omløpsmiddelet da det ble kjøpt. Forskjellen mellom anskaffelseskost og markedsverdi viser den urealiserte avkastning kommunen har oppnådd hittil på plasseringen.

Finansiell markedsrisiko

Markedsrisiko	Risikoen for tap som følge av endringer i priser og kurssvingninger i de markedene kommunene er eksponert, herunder:
Renterisiko	Renterisiko representerer risikoen for at verdien på lån og plasseringer i rentebærende verdipapirer endrer seg når renten endrer seg. Går renten opp, går verdien av plasseringer i rentebærende verdipapirer ned (og motsatt).
Likviditetsrisiko	Likviditetsrisiko representerer faren for at midler ikke kan transformeres til kontanter i løpet av en rimelig tidsperiode.
Valutarisiko	Valutarisiko representerer risikoen for tap pga. kurssvingninger i valutamarkedet.
Systematisk risiko i aksjemarkedet (generell markedsrisiko)	Systematisk risiko er forbundet med sannsynligheten for at det aktuelle aksjemarkedet vil stige eller falle - både på kort og lang sikt.
Usystematisk risiko i aksjemarkedet (selskapsrisiko)	Usystematisk risiko er forbundet med risikoen for at verdien av det aktuelle investeringsobjekt (selskap) en investerer i, vil stige eller falle i forhold til verdien på markedet - både på kort og lang sikt.

Kommunens eksponering i markedet og fordeling av plasseringen på aktivaklasser er innenfor de vedtatte rammer i henhold til kommunens finansreglement.

Note 12 – Avsetning og bruk av fond

	Beholdning 01.01.	Av- setninger	Bruk av fond i drifts- regnskapet	Bruk av fond i inv.- regnskapet	Beholdning 31.12.
Disposisjonsfond	66 853 722	2 854 188	10 443 436	0	59 264 474
Bundne driftsfond	20 236 678	5 287 087	2 243 959	0	23 279 806
Ubundne investeringsfond	161 039 298	763 698		2 039 748	159 763 248
Bundne investeringsfond	892 592	291 107		515 854	667 845
	249 022 290	9 196 080	12 687 395	2 555 602	242 975 373

Bundne fond	Beholdning 01.01.	Av- setninger	Bruk av fond	Beholdning 31.12.
<i>Bundne driftsfond</i>				
Selvkostfond	4 133 266	438 695	244 337	4 327 624
Øremerkede tilskudd	4 277 431	2 214 242	788 397	5 703 276
Næringsfond/kraftfond/DA-midler	8 284 681	2 458 083	937 857	9 804 907
Gavefond	3 541 300	176 067	273 368	3 443 999
Sum	20 236 678	5 287 087	2 243 959	23 279 806
<i>Bundne investeringsfond</i>				
Øremerkede tilskudd	44 245	0	0	44 245
Gavefond	429 406	0	96 914	332 492
Ekstraordinær nedbetaling av lån	418 940	291 107	418 940	291 107
Sum	892 592	291 107	515 854	667 845

Frie fond	Beholdning 01.01.	Av- setninger	Bruk av fond	Beholdning 31.12.
<i>Disposisjonsfond</i>				
Bruk og avsetning vedtatt av kommunestyret	66 778 860	2 780 438	10 443 436	59 115 862
Bruk og avsetning foretatt av underordnet organ	74 862	73 750	0	148 612
	66 853 722			59 264 474
<i>Ubundne investeringsfond</i>				
Bruk og avsetning vedtatt av formannskap/kommunestyre	161 039 298	763 698	2 039 748	159 763 248
Bruk og avsetning foretatt av underordnet organ	0			0

Overføring fra driftsregnskapet til investeringsregnskapet	Budsjett (end) 2020	Budsjett (oppr) 2020	Bokført 2020
Overføring vedtatt av kommunestyret	670 594	0	0
	670 594	0	0

Vesentlige frie avsetninger:

Av frie inntekter er det avsatt kr 1.000.000 til utviklingsfond og kr 763.698 på ubundet investeringsfond.

Det var også vedtatt å bruke av ulike disposisjonsfond i løpet av 2020, men slik bruk skal reduseres dersom driftsregnskapet viser et mindreforbruk. Det er derfor foretatt en reduksjon på kr 12.835.564 i bruk av bufferkapitalfondet, tilsvarende det regnskapsmessige mindreforbruket.

Note 13 – Endring regnskapsprinsipper

Som en følge av endringer i forskrift om årsregnskap og årsberetning, er virkning av endringer i regnskapsprinsipper i 2007 og tidligere, som er regnskapsført mot likviditetsreserven, ført over til egne egenkapitalkontoer for endring av regnskapsprinsipper. Endringer gjort etter 2007 er ført direkte mot kontoer for endring av regnskapsprinsipper.

Konto for endring av regnskapsprinsipper består pr 31.12.2020 av følgende poster:

	År	Utgift	Inntekt
Utbetalte feriepengar	1993	10 069 573	
Feriepengar til landbrukskontoret ved overtakelse	1994	102 964	
Påløpte renter	2001	983 953	
Kompensasjon for mva	2001	0	540 908
Tilskudd til ressurskrevende brukere	2008		6 996 000
Sum bokført mot endring av regnskapsprinsipper		0	3 619 582

Dette framkommer i balansen på følgende kontoer	31.12.2020	31.12.2019
Endring av regnskapsprinsipper som påvirker AK (drift)	3 619 582	3 619 582

Note 14 – Kapitalkonto

		01.01.2020 Balanse (kapital)	253 293 190,05
Debetposter i året:		Kreditposter i året:	
Salg av fast eiendom og anlegg	353 968,00	Aktivering av fast eiendom og anlegg	268 501 623,00
Nedskrivninger fast eiendom	1 355 105,00	Oppskrivning av fast eiendom	
Avskrivning av fast eiendom og anlegg	23 453 208,00	Aktivering av utstyr, maskiner og transportmidler	5 920 970,00
Salg av utstyr, maskiner og transportmidler	485 557,00	Oppskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	
Nedskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler		Kjøp av aksjer og andeler	1 889 748,00
Avskrivninger av utstyr, maskiner og transportmidler	4 936 590,00	Oppskrivning av aksjer og andeler	
Salg av aksjer og andeler		Utlån formidlings-/startlån	11 130 038,71
Nedskrivning av aksjer og andeler	500,00	Utlån sosial lån	407 430,00
Avdrag på formidlings-/startlån	1 929 459,55	Utlån egne midler	
Avdrag på sosial lån	185 657,84		
Avdrag på utlånte egne midler		Oppskrivning utlån	112 500,00
Avskrivning sosial utlån	63 753 ,38	Avdrag på eksterne lån	28 590 669,00
Avskrevet andre utlån		Urealisert kursgevinst utenlandslån	
Bruk av midler fra eksterne lån	170 981 974,24	UB Pensjonsmidler (netto)	68 020 746,00
Urealisert kurstap utenlandslån		Estimatavvik pensjonmidler	
UB Pensjonsforpliktelse (netto)		UB Pensjonsforpliktelse (netto)	28 207 289,00
Aga pensjonsforpliktelse		Aga Pensjonsforpliktelse	10 200 172,26
		Reversering nedskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	
31.12.2020 Balanse (kapital)	472 528 603,01		

Note 15 – Investeringsoversikt - flerårige prosjekter

Prosjekt	År	Bokførte inv.utg	Bevilgninger	
Hovlitunet	2013	120 000	200 000	Anbudsprosessen tok lang tid, og byggestart ble i desember 2018. Byggingen er planlagt i perioden 2018 – 2021, med en forventet brutto investering på 491 mill.
	2014	220 000	500 000	
	2015	323 000	500 000	
	2016	3 222 000	6 500 000	
	2017	10 477 000	10 000 000	
	2018	11 438 000	9 525 000	
	2019	190 758 000	200 487 000	
	2020	198 406 000	199 540 000	
		414 964 000		

Prosjekt	År	Bokførte inv.utg	Bevilgninger	
Utskifting dataservere / regionale investeringer	2012	552 000	300 000	Dette er løpende utskiftninger og oppgraderinger, og det er planlagt å investere 300.000 årlig ut planperioden.
	2013	126 000	100 000	
	2014	468 000	500 000	
	2015	317 000	300 000	
	2016	498 000	500 000	
	2017	661 000	1 000 000	
	2018	140 000	840 000	
	2019	144 000	800 000	
	2020	338 000	300 000	
		3 244 000		

Prosjekt	År	Bokførte inv.utg	Bevilgninger	
Beredskapssenter for brann og ambulanse	2016	322 000	500 000	Prosjektet ble som planlagt overtatt sommeren 2018. Prosjektet var nærmest ferdig i 2019, og det gjenstående ble gjort ferdig i 2020, under budsjettert beløp på 42,2 mill.
	2017	20 096 000	19 978 000	
	2018	21 686 000	22 082 000	
	2019	787 000	1 096 000	
	2020	182 000	300 000	
		43 073 000		

Prosjekt	År	Bokførte inv.utg	Bevilgninger	
Trafikksikkerhetstiltak Fryal / Søndre Land ungdomsskole	2016	3 202 000	3 300 000	Prosjektet var i stor grad ferdig i 2019. Det gjemstående ble gjort ferdig i 2020.
	2017	174 000	148 000	
	2018	327 000	4 950 000	
	2019	4 858 000	5 073 000	
	2020	99 000	215 000	
		8 660 000		

Prosjekt	År	Bokførte inv.utg	Bevilgninger	
Omgjøring NAV-kontorer	2016	106 000	200 000	Prosjektet er planlagt å bli ferdig i 2022.
	2017	71 000	200 000	
	2018	236 000	323 000	
	2019	116 000	0	
	2020	138 000	140 000	
		667 000		

Prosjekt	År	Bokførte inv.utg	Bevilgninger	
Bofellesskap Breskebakke	2017	229 000	200 000	Prosjektet var opprinnelig planlagt fullført i 2019. Det ble litt forsinket, og ble ferdigstilt i 2020.
	2018	783 000	3 059 000	
	2019	21 386 000	22 376 000	
	2020	5 087 000	5 008 000	
		27 485 000		

Prosjekt	År	Bokførte inv.utg	Bevilgninger	
Varmesentral Lunden	2019	89 000	150 000	Prosjektet var ferdig i 2020.
	2020	364 000	860 000	
		453 000		

Prosjekt	År	Bokførte inv.utg	Bevilgninger	
Ny renseløsning for Trevatn vannverk	2018	16 000	350 000	Prosjektet er planlagt å stå ferdig i 2021.
	2019	128 000	750 000	
	2020	608 000	622 000	
		752 000		

Prosjekt	År	Bokførte inv.utg	Bevilgninger	
Gang- og sykkelsti Odnes	2018	1 236 000	2 444 000	Prosjektet ble ferdig i 2020.
	2019	1 289 000	1 750 000	
	2020	1 221 000	1 130 000	
		3 746 000		

Prosjekt	År	Bokførte inv.utg	Bevilgninger	
Planarbeid/klargjøring av Klinkenbergtoppen boligfelt	2018	55 000	0	Planlagt ferdig i 2021.
	2019	122 000	280 000	
	2020	746 000	1 558 000	
		923 000		

Prosjekt	År	Bokførte inv.utg	Bevilgninger	
Nordberg/Rådyrvegen	2019	192 000	300 000	Prosjektet forventes å være ferdig i 2021.
	2020	436 000	6 360 000	
		628 000		

Prosjekt	År	Bokførte inv.utg	Bevilgninger	
Ny barnehage i Hov	2019	3 261 000	6 700 000	Prosjektet ble ferdigstilt i 2020.
	2020	45 018 000	45 439 000	
		48 279 000		

Prosjekt	År	Bokførte inv.utg	Bevilgninger	
Utskifting av ventilasjon Fryal og SLUS	2019	310 000	500 000	Prosjektet forventes å være ferdig I 2021.
	2020	629 000	690 000	
		939 000		

Prosjekt	År	Bokførte inv.utg	Bevilgninger	
Nytt vegkryss Sentrumsvegen / Stasjonsvegen	2019	33 000	100 000	Prosjektet var ferdig I 2020.
	2020	5 175 000	5 500 000	
		5 208 000		

Prosjekt	År	Bokførte inv.utg	Bevilgninger	
Samleveg til Klinikkområdet	2019	342 000	150 000	Prosjektet var ferdig I 2020.
	2020	7 379 000	7 000 000	
		7 721 000		

Prosjekt	År	Bokførte inv.utg	Bevilgninger	
Vann og avløp Klinikkområdet	2019	460 000	300 000	Prosjektet var ferdig I 2020.
	2020	3 108 000	2 500 000	
		3 568 000		

Note 16 – Tilskudd/bidrag til finansiering av investeringer

Tilskuddsgiver	Prosjekt	Beløp
Husbanken	15003 Hovlitunet	59 500 000
Husbanken	17015 Omsorgsboliger i bofellesskap – Breskebakke	1 532 100
Fylkeskommunen	19019 Nytt vegkryss Sentrumsv/Stasjonsv	1 000 000
Miljødirektoratet	20022 Klimatiltak Klinkenbergtoppen	71 365
Miljødirektoratet	20024 Ladepunkter for el-tjenestebiler Rådhuset	40 000
	Sum	62 143 465

Note 17 - Selvkostområder

Søndre Land kommune har utarbeidet etterkalkyle for betalingstjenester i henhold til Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester. Kommunen benytter selvkostmodellen Momentum Selvkost Kommune.

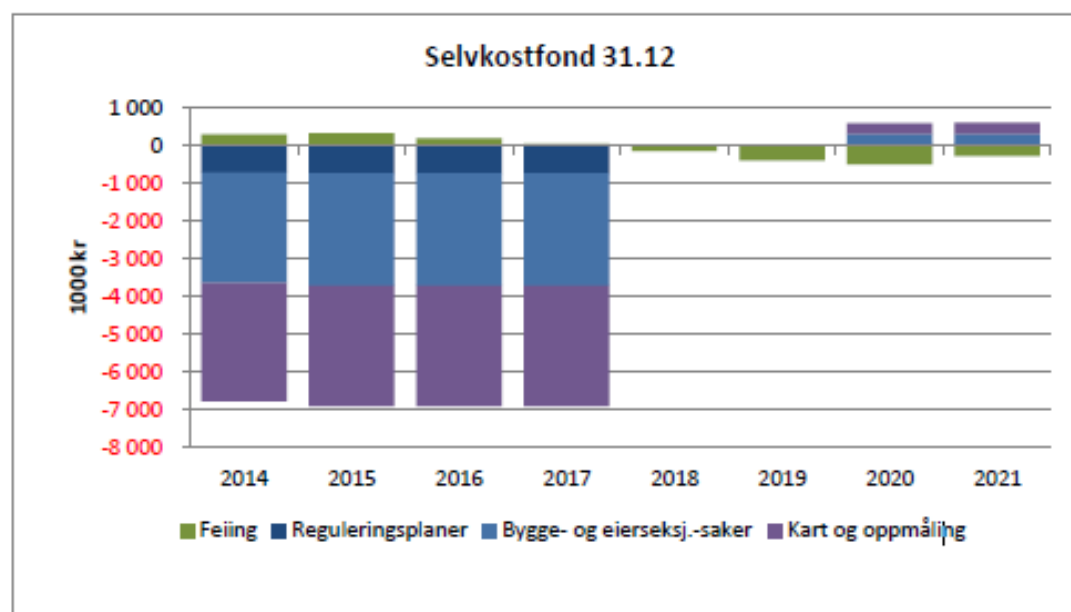
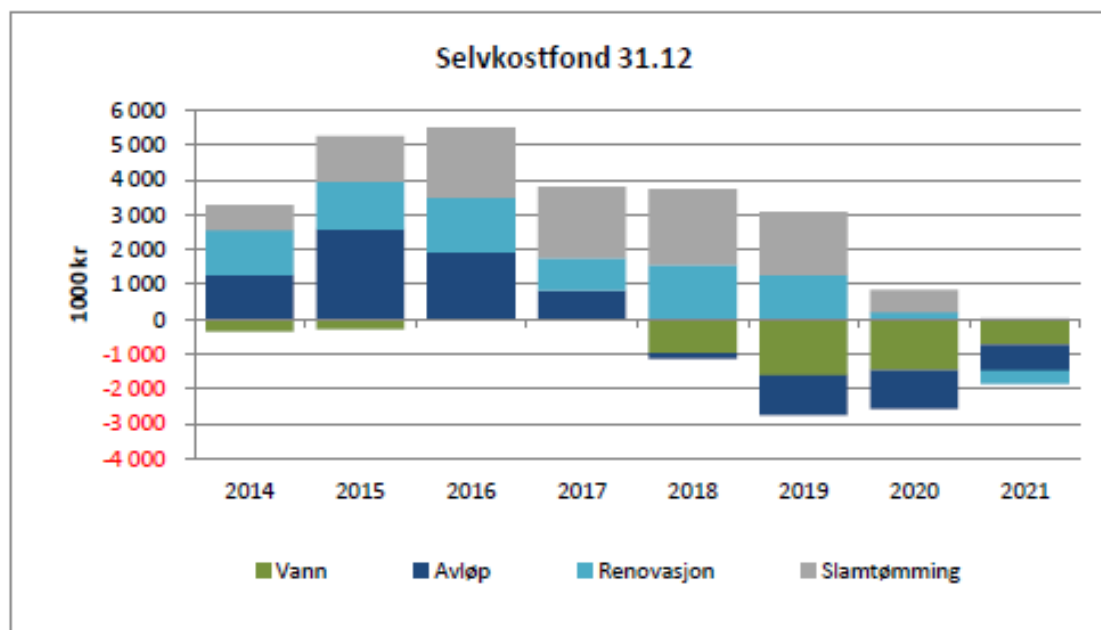
Selvkost innebærer at kommunens kostnader med å frembringe tjenestene skal dekkes av gebyrene som brukerne av tjenestene betaler. Kommunen har ikke anledning til å tjene penger på tjenestene. For å kontrollere at dette ikke skjer må kommunen, etter hvert regnskapsår, utarbeide en selvkostkalkyle som viser selvkostregnskapet for det enkelte gebyrområdet. Elementene i en selvkostkalkyle avviker fra kommunens ordinære driftsregnskap på enkelte områder og de to regnskapene vil ikke være direkte sammenlignbare.

I selvkostkalkylen inngår regnskapsmessige driftsinntekter, driftsutgifter eksklusiv regnskapsmessige avskrivninger, kalkulatoriske avskrivninger og rentekostnader, samt henførte indirekte driftsutgifter (administrasjonsutgifter).

Ved beregning av kalkulatoriske avskrivninger skal det i selvkostberegningene gjøres fratrekk av fremmedfinansiering. Kalkulatorisk rentekostnad inngår ikke i kommunens driftsregnskap, men representerer en alternativ avkastning kommunen går glipp av ved at kapital er bundet i anleggsmidler. Den kalkulatoriske rentekostnaden beregnes med utgangspunkt i anleggsmidlenes restavskrivningsverdi og en kalkylerente. Kalkylerenten er årsgjennomsnittet av 5-årig SWAP-rente + 1/2 %-poeng. I 2020 var denne lik 1,39 %.

Retningslinjene fastsetter regler for henføring av relevante administrasjonsutgifter om kan inngå i selvkostgrunnlaget. Videre er det bestemt at eventuelle overskudd skal avsettes til bundne selvkostfond. Et overskudd fra et enkelt år skal tilbakeføres til brukerne i form av lavere gebyrer i løpet av en femårsperiode. En generasjon brukere skal ikke subsidiere neste generasjon, eller omvendt. Kostnadene ved tjenestene som ytes i dag skal dekkes av de brukerne som drar nytte av tjenesten. Dette innebærer at dersom kommunen har overskudd som er eldre enn fire år, må dette i sin helhet gå til reduksjon av gebyrene det kommende budsjettåret. Eksempelvis må et overskudd som stammer fra 2019 i sin helhet være disponert innen 2025.

I tillegg til å utarbeide en etterkalkyle for hver betalingstjeneste må kommunen også utarbeide forkalkyler i forkant av budsjettåret for å estimere drifts- og kapitalkostnader for neste økonomiplanperiode. Forkalkylene gir grunnlaget for kommunens gebyrsatser. Ved budsjettering er det en rekke usikre faktorer, herunder fremtidig kalkylerente, utvikling av antall brukere og generell etterspørsel. I tillegg til å overholde generasjonsprinsippet bør kommunen ha målsetning om minst mulig svingninger i de kommunale gebyrene.

Samlet etterkalkyle 2020

	Vann	Avløp	Renovasjon	Slam- tømming	Spredt avløp
Gebyrinntekter	9 518 643	10 344 605	6 974 485	2 153 275	506 585
Øvrige driftsinntekter	285 929	321 797	0	0	171 024
Driftsinntekter	9 804 572	10 666 402	6 974 485	2 153 275	677 609
Direkte driftsutgifter	5 464 893	7 197 336	7 205 062	1 561 599	655 684
Avskrivningskostnad	2 550 033	2 440 029	0	132 602	0
Kalkulatorisk rente	822 970	513 113	0	14 443	0
Indirekte netto driftsutgifter	194 007	226 492	10 387	36 254	51 103
Indirekte avskrivningskostnad	3 614	3 977	217	519	1 364
Indirekte kalkulatorisk rente	274	291	17	33	122
Driftskostnader	9 035 791	10 381 237	7 215 683	1 745 450	708 273
Resultat	768 781	285 165	-241 198	407 825	-30 664
Kostnadsdekning i %	108,8%	102,8%	96,7%	123,4%	94,3%
Selvkostfond 01.01.	-1 788 152	-1 243 911	1 902 474	2 016 977	213 813
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	768 781	285 165	-241 198	407 825	-30 664
+/- Kalkulert renteinntekt/-kostnad selvkostfond	-19 512	-15 308	24 768	30 870	2 759
Selvkostfond/fremførbart underskudd 31.12.	-1 038 884	-974 054	1 686 044	2 455 672	185 908

	Feiing	Regulerings- planer	Byggesaker	Kart og oppmåling	Totalt
Gebyrinntekter	1 573 325	72 850	845 180	887 033	32 875 982
Øvrige driftsinntekter	2 818	5 810	0	0	616 354
Driftsinntekter	1 576 143	78 660	845 180	887 033	33 492 336
Direkte driftsutgifter	1 577 571	415 997	1 436 846	745 063	26 260 052
Avskrivningskostnad	57 450	443	0	13 488	5 194 043
Kalkulatorisk rente	4 707	280	0	1 031	1 356 544
Indirekte netto driftsutgifter	48 809	22 371	116 875	41 134	747 432
Indirekte avskrivningskostnad	746	604	3 143	1 060	15 243
Indirekte kalkulatorisk rente	43	53	282	93	1 207
Driftskostnader	1 686 326	439 748	1 557 146	801 869	33 574 521
Tilskudd/subsidiert av kommunen	0	361 088	711 966	0	1 073 054
Resultat	-113 183	0	0	85 164	1 161 890
Kostnadsdekning i %	93,3%	16,8%	54,3%	110,6%	
Selvkostfond 01.01.	-29 753	0	0	0	1 071 447
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	-113 183	0	0	0	1 076 726
+/- Kalkulert renteinntekt/-kostnad selvkostfond	-1 200	0	0	0	22 377
Selvkostfond 31.12.	-144 136	0	0	0	2 170 550

Note 18 - Mellomværende med interkommunale samarbeid

Interkommunalt tiltak - navn:	31.12.2020		31.12.2019	
	Fordringer	Gjeld (bokført men ikke forfalt)	Fordringer	Gjeld (bokført men ikke forfalt)
Regional anskaffelsesenhets		111 848		146 744
Interkommunal legevaktordning		504 517		522 302
Gjøvik og Land barnevern, barnevernsvakt og tilsynsførerordning		20 741 541		21 136 703
Skatt- og innfordringstjenester		61 099		0
IKT-samarbeid		89 273		0
IKA Opplandene (fjernarkiv)		0		0
Sum kortsiktige poster	0	21 805 749	0	12 766 512

Note 19 - Tap på fordringer

Innfordringsavdelingen har vurdert kommunens kundefordringsmasse pr 31.12.20.

Ett dødsbo er funnet og ikke kunne inndrives, og kundefordringer er tapsført med samlet kr 10.990. I tillegg er det tapsført tre krav på kommunale avgifter med kr 23.826,37.

Tap på fordringer	2020	2019
Tapsføres og slettes	34.816,37	171 576
Tapsføres til observasjon	0	0